

המוקד להגנת הפרט

HAMOKED Center for the Defence of the Individual

هموكيد - مركز الدفاع عن الفرد

תאריך: 7.4.13
בתשובה נא לציין: 72388

לכבוד
מר גדעון סער
שר הפנים
רח' קפלן 2
ירושלים

בדואר רשום + אישור מסירה

מר סער הנכבד,

הנדון: עלות גבוהה ובלתי סבירה של מסמך היציאה של תושבי ירושלים המזרחית
היוצאים לירדן דרך גשר אלנבי

1. אני מבקשת לפנות אליך בנושא שבנדון בעקבות תלונות רבות שהגיעו למשרדי המוקד להגנת הפרט, ארגון זכויות אדם, המטפל בזכויות תושבי ירושלים המזרחית.
2. בעת יציאה או כניסה במעברי הגבול של ישראל, מלבד גשר אלנבי, נדרשים תושבי ירושלים המזרחית למסמך נסיעה - דרכון זר (על פי רוב ירדני) או תעודת מעבר. בנוסף הם נדרשים לאשרת חוזר המוטבעת במסמך הנסיעה. תוקפם של מסמכים אלה הוא עד 5 שנים (ס' 5 לחוק הדרכונים, תשי"ב-1952). עלותם הכוללת היא 365 ₪ (275 ₪ לדרכון או תעודת מעבר, על פי הקבוע בתוספת לתקנות הדרכונים תשי"ם-1980, ועוד 90 ₪ לאשרת חוזר, על פי הקבוע בתוספת לתקנות הכניסה לישראל תשל"ד-1974).
3. לעומת זאת, בעת המעבר במסוף אלנבי, לא יכול תושב ירושלים המזרחית לעשות שימוש במסמכי הנסיעה שפורטו לעיל. על פי מה שנמסר לנו ממינהל אגף לשכות ברשות האוכלוסין, שלטונות ירדן מאפשרים ביקורים של תושבי ירושלים המזרחית בירדן בתנאי שיש בידם "כרטיס יוצא" שהוא מסמך מוסכם בין ישראל לשלטונות ירדן מאז 1967. במכתבו מציין מר לקח, כי מעבר גשר אלנבי משמש כמעבר ייחודי, נגיש וזול לתושבי ירושלים המזרחית.

מצ"ב מכתבו של מר אבי לקח, מנהל אגף בכיר לשכות רשות האוכלוסין וההגירה, מיום 11.2.13.

4. גם אם היציאה מגשר אלנבי באמצעות כרטיס יוצא, ולא באמצעות תעודת מעבר ואשרת חוזר, מתחייבת בשל התניות של הירדנים והסכמות מולם, הרי שאופיו החד פעמי של כרטיס היוצא ועלותו, הקבועה בתקנות שהותקנו על ידי שר הפנים, הופכים את המעבר ליקר באופן בלתי סביר. נסביר.

5. מן הידועות הוא כי לתושבי ירושלים המזרחית קשרים ענפים ומגוונים עם ממלכת ירדן. מדובר הן בקשרים עסקיים ומקצועיים והן בקשרי משפחה. רבים מתושבי ירושלים המזרחיים נדרשים או מבקשים לבקר בירדן מספר פעמים בשנה, חלקם עם בני משפחתם.

6. ואולם, היציאה לירדן מספר פעמים בשנה, בוודאי כאשר מדובר במשפחות, מהווה נטל כספי גבוה, בלתי סביר ובלתי פרופורציונלי ביחס לשירות המבוקש. **כרטיס היוצא** לו נדרש תושב ירושלים המזרחית העובר לירדן בגשר אלנבי מהווה **תעודת מעבר חד פעמית ליחיד ואשרת חוזר חד פעמית** ועלותו הכוללת הינה 230₪ (140₪ לתעודת מעבר לשימוש חד פעמי, על פי הקבוע בתוספת לתקנות הדרכונים + 90₪ לאשרת חוזר כקבוע בתוספת לתקנות הכניסה לישראל).

7. מעבר המחייב מסמך נסיעה **חד פעמי** שעלותו היא 230₪, אינו מהווה מעבר נגיש וזול שנועד לשרת את התושב. אין כל היגיון בכך שעבור מסמך נסיעה חד פעמי, המודפס על נייר קרטון פשוט (בניגוד לדרכון או תעודת מעבר), יגבה משרד הפנים סכום גבוה כל כך. אין כל פרופורציה בין סכום האגרה עבור הנפקת דרכון או תעודת מעבר, התקפים ל-5 שנים ויכולים לשמש אדם במשך עשרות נסיעות לחו"ל (275₪), לבין סכום האגרה עבור תעודת מעבר חד פעמית (140₪). כמו כן, לא ברור מדוע נגבה סכום זהה של 90₪ עבור אשרת כניסה רב פעמית ואשרת כניסה חד פעמית.

8. בנוסף לחוסר הסבירות שבעלויות אגרת כרטיס היוצא החד פעמי, כפי שפורט לעיל, אנו סבורים כי מדובר בפגיעה בשוויון, בחופש העיסוק, בחופש התנועה ובחיי המשפחה של תושבי ירושלים המזרחית.

9. יש לציין בהקשר זה, גם אם אין הדבר בגדר סמכותו של משרד הפנים, כי אגרת נוסע שנדרש תושב ירושלים המזרחית לשלם בעת מעבר בגשר אלנבי (173₪ לרשות שדות התעופה), גבוהה בהרבה מאגרת נוסע יוצא בכל מעבר גבול יבשתי אחר (100₪). כך, מעבר חד פעמי בגשר אלנבי עולה לתושב ירושלים המזרחית 538₪! (365₪ אגרת כרטיס יוצא למשרד הפנים ועוד 173₪ אגרת נוסע יוצא לרשות שדות התעופה).

10. לאור הנאמר לעיל ולאור העובדה שכרטיס יוצא חד פעמי מחייב את תושבי ירושלים המזרחית בלבד, ונועד לטענת משרד הפנים לשרתם ולהקל עליהם, נבקשך לשוב ולשקול את התקנות הנוגעות לגובה האגרה הקבועה לצורך רכישתו ולהפחיתה באופן משמעותי.

11. אודה לקבלת התייחסותך העניינית בהקדם.

בכבוד רב,

סיגי בן ארי, עו"ד

לוט:

מכתבו של מנהל אגף בכיר לשכות רשות האוכלוסין וההגירה, מיום 11.2.13.